

Intervju med Martin Bagge i DELS tidskrift Parnass

För många läsare av Parnass och de litterära sällskapen är Martin Bagge säkerligen en välbekant figur, då han ägnat sig åt den litterära visan i hela trettio år. Men för dem som inte tidigare har stiftat bekantskap med Martin Bagge så har han varit verksam som sångare, musiker, kompositör och arrangör sedan början av 1980-talet. Mest uppmärksammad har han blivit för sina Bellmantolkningar, som han också gjort i många olika länder, bl.a Danmark, Tyskland (över 100 konserter), Island, Lettland, USA och Kina.

Via tidiga Bellmanssånger har han fortsatt utforska den svenska visan från 1700- och 1600-talet, med bl.a. Olof von Dalin och Lasse Lucidor. Just nu har han även påbörjat ett nytt projekt kring Lars Wivallius visor.

Han har även spelat och sjungit in ett femtontal skivor, och gjort otaliga radio och tv-program, också i Danmark, Norge och Tyskland.

Vi bad **Martin Bagge** själv berätta mer om sina projekt och om hur det hela började.

Vad inspirerade dig till att börja med det du gör?

– Som tonsättare har jag speciellt intresserad mig för Harry Martinson. Ett trettiotal sånger finns tonsatta, varav många finns förlagda. Just hans enorma kunskaper, känsla och bredd har länge varit som en ledstjärna för mig.

Dessutom har jag tonsatt Ebba Lindqvist ofta. Musiken här är mer av karaktären konstmusik. Det var också en blandning mellan konstmusik och visa som gjorde att jag gick över till sången och tonsättning i början av 80-talet, då i musikgruppen Vindharpa som framförde Dan Andersson och Karin Boye på eget sätt.

Vad är det i just trubadurgenren som fångat dig?

– Min bakgrund finns i den kommunala musikskolan, jag är klassiskt skolad violinist från början. Just "trubadurgenren" har egentligen aldrig lockat mig på det viset. Jag är mer intresserad av innehåll än av epitet. Poesi och lyrik är viktiga ingredienser i mitt dagliga liv.

Vad beträffar trubadurbegreppet så tog vi upp detta i Rosor&Riddare-projektet, och där kan man läsa Lars Forssells definition:

*"Trubadur" i medeltida, fransk bemärkelse är en sångare som skriver sina egna visor och har visan som sin huvudsakliga poetiska uttrycksform. I visan har trubaduren sammansmält ord och melodi till ett oskiljbart helt, och **hör man dess ord utan melodi är den som en fågel med bara en ving.** I Provence betraktades de som blott spelade och sjöng de andras visor som mindre och dödligare konstnärer, de kallades "joglarer". "*

Utifrån denna definition är jag alltså inte någon trubadur, då jag inte skriver text själv, utan bara musik. Den som inspirerade mig till att börja sjunga var min mor som är folkhögskollärare och kan mycket av folkvisor, Birger Sjöberg och Evert Taube.

Vilka trubadurer är dina favoriter och varför är de det?

– Just nu heter de Robert Burns - och så måste jag tillägga Elisabet Hermodsson. Henne har jag samarbetat mycket med de senaste tio åren, men då som kompositör, hon skriver ju fantastiska dikter. Vi har gjort en kammarmusikalisk föreställning "*...vid denna, strand, vid detta hav, vid detta vatten*" där Elisabet läser sin lyrik tillsammans med mig, improvisationsmusikern Anders Hagberg och mezzosopranen Charlotte Hellekant. I sina egna sånger förenar hon det bästa i svensk visstradition med en polemisk udd, som bottnar i hennes särart som konstnär. Hennes hommage till Sjöberg - "*Disa Nilssons visor*" är ett mästestycke.

Och just Robert Burns borde fler upptäcka, han har skrivit massor. Vi firar ju att han föddes för 250 år sedan i Ayr, västra Skottland. Han har skrivit folkvisor, kärleksdikt och dryckesvisor på skotsk dialekt. Lyssna till "*My love is like a red, red rose*" i original - det är Burns sång som Taube har översatt.

Berätta om höstens visprojekt "Rosor & Riddare" i Västra Götaland - hur startade det och vad innehöll det?

– Svenska Visakademien driver en seminarierie tillsammans med Göteborgs Universitet och Folkuniversitetet sedan flera år kring allkonstnären Evert Taube. Vi

är en arbetsgrupp bestående av litteraturvetare, musikvetare, musiker och producenter som alla brinner för Taubes fantastiska konstnärsskap.

Rosor & Riddare är den sjätte delen av denna. Idén att gå tillbaka till rötterna för vår europeiska sångtradition och kärleksdiktning fick vi från Taubes bok "*Vallfart i Trubadurien och Toscana*". Jag har varit initiativtagare, också p.g.a. de projekt vi genomfört i Västsverige med Svenska visakademien och med hjälp av ett brett kontaktnät. Jag hade samlat olika tolkningar av trubadursånger av Peire Vidal, Bernard de Ventadour, Beatrice de Die m.fl. och olika översättningar av bl.a. Taube och Axel&Ulla Österberg.

Vi samlades kring en provencalskt bönsoppa och gjorde en fantastisk önskelista med artister och föreläsare vi ville ha med. Och nästan alla kom med! Det handlade då om litteratur, musik, språk, religion, en skrivarkurs för nutida kvinnliga trubadurer och medeltida dans på högstadiet.

Världsledande artister och grupper som Paul Hillier&Andrew Lawrence-King, Ensemble Unicorn och våra egna Sven-Bertil Taube, Alf Hambe, Marie Bergman samsades med de främsta föreläsare vi kunde få tag på: Marianne Sandels, som är expert på kvinnliga trubadurer från 1200-talet, Jan Ling och Märta Ramsten som berättade om sångernas väg från Provence genom Europa och upp till Norden. Författaren Claes Hylinger och poeten Katarina Frostenson avslutade tillsammans med S-B Taube, Gunnar Eriksson och Rilkeensemblen i Vara konserthus.

Där uruppfördes också ett nyskrivet verk av ledande danske tonsättaren Bo Holten (som nyligen gjort en opera på P-O Enquists "*Livläkarens besök*"). På fjorton kulturorter i västra Sverige (Skara, Lödöse, Varberg, Uddevalla m.fl.) gjordes ett trettiotal föreställningar i form av seminarier och konserter m.m. Musikradion SRP2 spelade in fyra konserter som sänds senare i vinter, och vill man lära sig mer om den provensalska kulturen kan man läsa utförligt på www.visakademien.se.

Hur ser framtiden ut för dig?

– Nästa år blir spännande! Då har jag lämnat mitt uppdrag som ordförande och projektledare för Svenska Visakademien, och återupptagit min egen konstnärliga

verksamhet. Förutom Wivallius har jag ett nytt Harry Martinson-program på gång. Jag skall också samarbeta med flera ensembler från länsmusiken. Litteraturvetaren Gunnar D Hansson och jag gör även ett Thomas Thorildprogram.

Med det önskar vi Martin Bagge all lycka med sina kommande projekt och ser fram emot att få fortsätta höra mer från Sveriges främste Bellmantolkare.

Catharina Söderbergh

Tidningen PARNASS Läs mer www.dels.nu